

TENTOONSTELLING Kom kijken in de tuin van de inktvis!

'Hoe papieren bootje vaart, ontmoert mij'

Vier eeuwen lang kochten Haarlemmers hun vis in de langwerpige hal op de Grote Markt. Nog altijd staan de deuren van de Vishal wijd open voor publiek. Je kunt er rondhangen en je laten verrassen door wat je ziet. Laat het 'kunst' heten, of iets anders. Dat is aan jou.

Jaap Timmers

Haarlem ■ Bij binnenkomst zien vier enorme visdobbels de aandacht op. Ze staan tegen de venstermuur en zijn gemaakt door Valerie van Leersum. Hengelaars zullen denken dat drie ervan verkeerd om staan, wat ongemak oproept omdat de kunstenaar spijt met de werken van de zwaartekracht. Zij wil vast een statement maken met haar Floating Objects.

De dobbels maken deel uit van de expositie Octopus's Garden, bestaande uit veertig creaties van elf kunstenaars. Samensteller van de tentoonstelling is Renske Borgonjen, artistiek coördinator van de Vishal.

Stadsgesicht

Fal naast de dobbels hangt een gezicht op de stad. Het is een 'Haarlemse' zoals stadsgesichten vroeger genoemd werden. Maar Laurence Algoriet zet ons op het verkeerde been. Zij plaatst de oude Kano direct aan zee, of laat de kerk nog net boven het water uitsteken. Is dat Haarlem na de zandvloed? Mogelijk is de in Marseille gebo-

ren kunstenaar zoals zo veel met-
sen van binnenlandse kornal gebie-
logend door het feit dat wij onder
zeeniveau wonen, en wil zij dat
verbeelden.

Het leuker van de Vishal is dat het
gebouwtje in het hartje Haarlem
staat en dat je er gemakkelijk even
kunt binnenwippen. Tot en met 30
april kun je er het zeeleven erva-
ren, in al zijn facetten.

Amfibisch

Zoals de werking van eb en vloed,
opgezet door David Veldhoen. Hij
maakt een geluideninstallatie, een
transparant waterbassin dat onaf-
gebroken vol- en leegloopt. Bij
vloed komen er beziende dingen
sevoorschijn. Je hoort het kabbelende
water. „Als de zee opruikt,
moeten we amfibisch worden en
meebewegen.“

Renske Borgonjen zette de ten-
toonstelling met liefde in elkaar.
Dat zie je. Ze noemde de uitstal-
ling Octopus's Garden naar het
liedje van The Beatles, waar ze fan
van is. En ja, de zee is nauwelijks de
tuin van de octopus. I'd like to be
under the sea. Borgonjen zet daar-
meer ook de toon van deze tentoon-
stelling. „Door te denken aan het
Beatles-liedje hoor je de expositie
als het ware.“ Zo speelt zij naar

Tentoonstelling

In de Vishal op de Grote Markt
in Haarlem bevinden zich
installaties, foto's, gedichten,
audiowerken, een video,
collages, onderwaterdoeken,
boeken en tekeningen.
Octopus's Garden,
samengesteld door Renske
Borgonjen. Kunstenaars: Miek
Zwamborn & Jo Frenken, David
Veldhoen, Ronald Ruseler,
Stance Oork, Valerie van
Leersum, Tuomas A. Laitinen,
Harm van Ee, Alice Brasser,
Marjolijn Boterenbrood en
Laurence Algoriet. Finissage
met artist talk zondag 30 april
vanaf 15.30 uur. De meeste
kunstwerken zijn te koop.
www.devishal.nl

hartelust met onderlinge verwan-
schappen.

De inktvis met zijn tentakels
mag niet ontbreken. De samenstel-
ler stroomde de wereld af op zoek
naar kunstenaars die haar zeever-
haal vertellen. De Fin Tuomas A.
Laitinen showt een octopus op
een magische videoproductie.

Schouwspel

Je weet niet wat je meemaakt.
Alleen al dit schouwspel is een
bezoek aan de Vishal waard. Laiti-
ness inktvialfilm het Haemocya-
nin, het eiwit dat maakt dat octo-
puspen blauw bloed hebben. Hier-
van bereidden schilders als Rem-
brandt de kleur sepia. Het dier op
de video kronkelt in om om een
glazen object, begeleid door een
sirenezang, zoals Borgonjen het
noemt. Miek Zwamborn en Jo

Octopus's Garden met curator Renske

Frenken leveren 'Magical Octopus'
in boekvorm.

Een tentoonstelling bezoeken in
tijden van oorlog kan helpen de
godachten even tot rust te brengen.
Het varend gevormde bootje op
een schilderij van Alice Brasser kan
die uitwerking hebben. Het is de
sterheid zelf.

Borgonjen in de Vishal.

Van Ronald Ruseler hangen er
sterke werken. Hij gaat verbluffend
de aardbol over, slind in wettelijke
richting, als een ontdekkingsreiziger,
en hij laat zich door de natuur
inspireren. Van hem is de geschil-
dende aanklacht 'Fin del Mundo'.

Wie dieper in het zeeleven wil
duiken, komt bij Marjolijn Boter-
enbrood uit. Haar werk is ruim
vertrouwd, onder meer met
hangende doeken die de namen
'Vloedlijn', 'Zoute kwel' en 'Zand-
golven' dragen. Indrukwekkend is
haar 'Bijenkast' met acht raampjes
waarop zij verhalen en vondsten
van het strand heeft aangebracht,
waaronder veren, mossels en een

parel. Til het deksel op en haal de
ramen truit.

„De dreiging van de stijgende
zeespiegel is zeker onderdeel van
deze tentoonstelling“, vertelt cura-
tor Borgonjen. „Maar we zien ook
het plezier van het wadleven.“ Ze
wil beide kanten laten zien, zegt
ze, ook de 'heel persoonlijke verha-

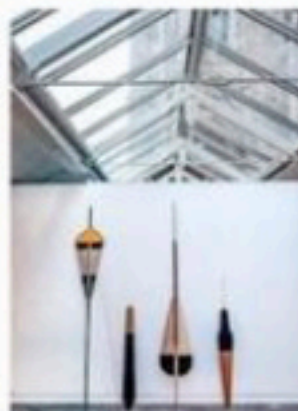
len zoals die van het bootje van
Alice, Borgonjen: „Het dat papie-
ren bootje vaart, ontmoert mij. Het is als onze eerste
ervaring met het water. Ik voel het
in mijn buik.“

Borgonjen heeft een sterke hang
naar water. Ze studeerde af op het
oiland als symbool van verlangen.

„De dreiging van de stijgende zeespiegel is zeker onderdeel van deze tentoonstelling“

Boetje II, door Alice Brasser.

Floating Objects, Valerie van Leersum.

'Fin del Mundo', door Ronald Ruseler.

Spectaculaire video van een octopus, door Tuomas A. Laitinen.

De Bijenkast van Marjolijn Boterenbrood.

PHOTO: UNITED PHOTOS/THASMAN KILPATRICK